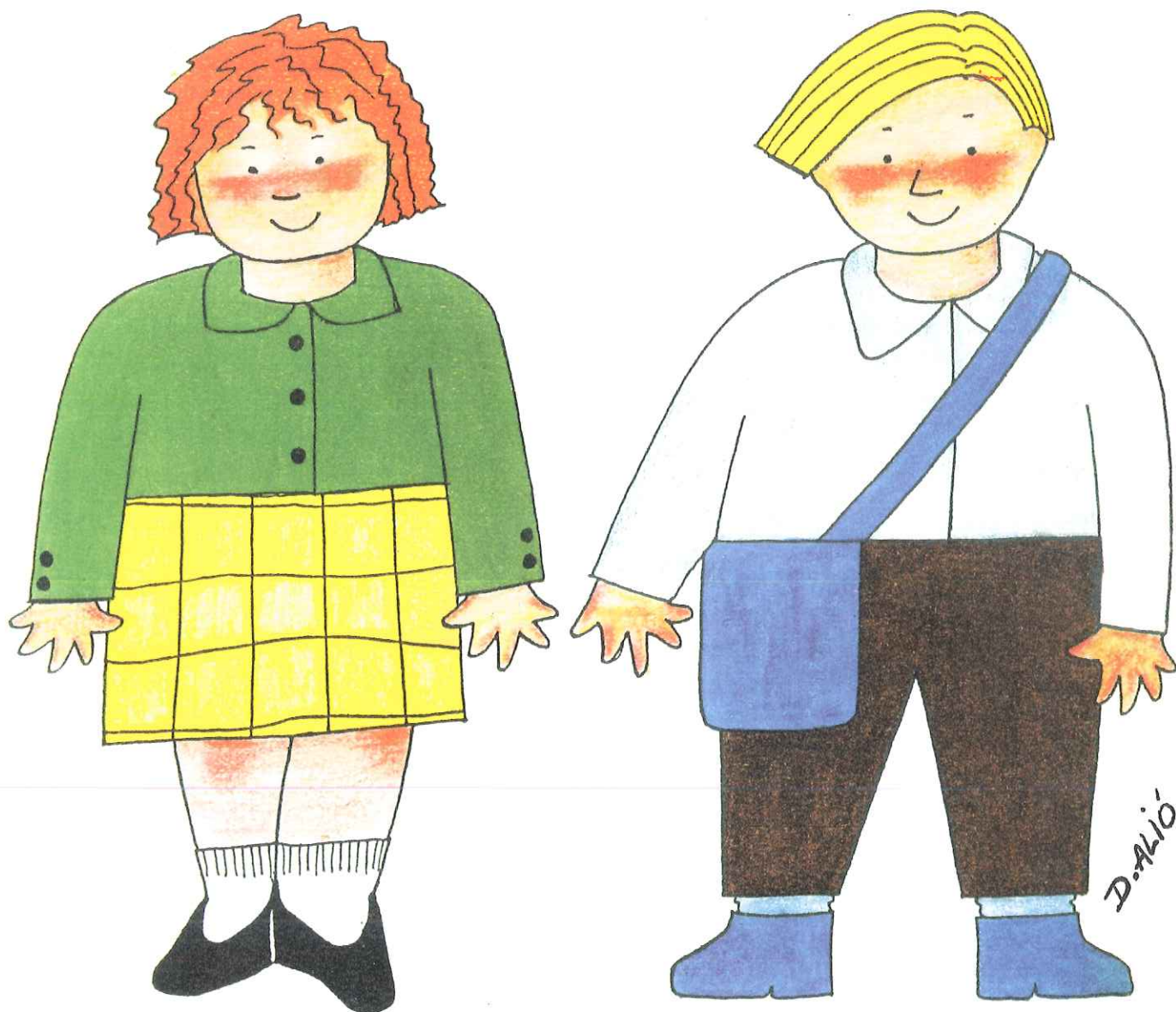
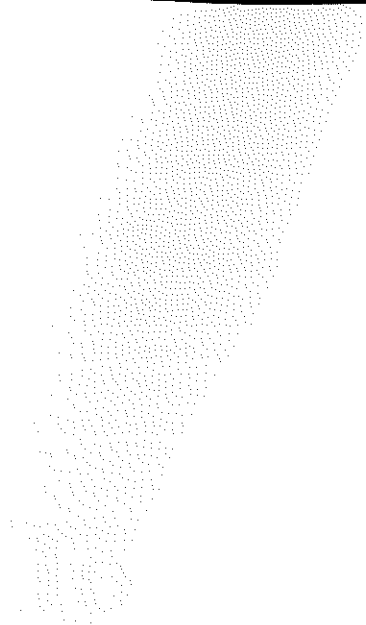

Josepet i Marieta

HISTÒRIES PER JUGAR, PARLAR I VIURE EN CATALÀ

NÚRIA ARAGONÉS / IRENE SEIRA
IL·LUSTRACIONS: DOLORS ALIÓ

Josepet i Marieta

Històries per jugar, parlar i viure en català

NÚRIA ARAGONÉS / IRENE SEIRA

Il·lustracions: DOLORS ALIÓ

Josepet i Marieta

Històries per jugar, parlar i viure en català

NÚRIA ARAGONÉS / IRENE SEIRA

Il·lustracions: DOLORS ALIÓ

ZARAGOZA, 1997

Departamento de Educación
y Cultura

© Diputación General de Aragón
Departamento de Educación y Cultura

Edita: Diputación General de Aragón
Departamento de Educación y Cultura

Il·lustracions: Dolors Alió

ISBN: 84-7753-657-0

Dep. Legal: Z-2527-97

Impresión: INO Reproducciones, S.A.
Ctra. Castellón, km. 3,800
500013 Zaragoza

Agraïments

Quan escrivim aquesta secció, tenim el dubte si ens oblidarem d'algú que haja fet una petita i callada però important feina. No obstant, volem pagar amb aquest record a aquelles persones que ens facilitaren la labor i compartiren la nostra il·lusió.

Agraïm la cessió desinteressada dels seus treballs i esforços a les autores del llibre: Núria Aragonés, Irene Seira i Dolors Alió ja que sense la seua col·laboració mai no ho haurien pogut portar a terme; així com al Cap del Servei, Joaquín Arenas, que ha gestionat davant la Conselleria d'Ensenyament que aquesta idea fóra una realitat.

Als que encengueren la flama: Seminari Permanent de Llengua Catalana, per la necessitat de tenir materials per a l'Educació Infantil.

Als adaptadors Carme Alcover i Artur Quintana pel repecte i sensibilitat a l'hora d'incorporar les variants a la llengua comuna, se n'ha fet una adaptació del materials aranesos al català amb la incorporació de les diferents variants admeses de la llengua que poguessen abastar tota la línia socio-cultural i lingüística de la Franja.

Composició de textos, suport administratiu i d'altres menesters gràcies a l'ajut inestimable de Carmen Galindo.

Ajut moral i variat a totes les persones de la Direcció General d'Educació i Ciència que han confiat en el nostre projecte.

Presentació	9
1. Introducció	11
1.1. A qui va adreçat?	11
2. Material: Descripció i funcionalitat	11
2.1. Presentació dels protagonistes. Josepet i Marieta	11
2.2. Les imatges	13
3. Recursos utilitzats	13
3.1. Cançons, cantarelles, jocs, rodolins... ..	13
3.2. El treball per projectes	13
4. Metodologia	14
5. L'avaluació	14
5.1. L'observació	14
5.2. El quadern de l'alumne	14
6. Relació de diferents situacions comunicatives entorn del Josepet i la Marieta	15
6.1. La Marieta	15
6.2. A l'escola	17
6.3. Anem a buscar bolets	29
6.4. Anem a comprar	35
6.5. Ai quin fred que fa!	41
6.6. L'aniversari	47
6.7. Veig, veig... ..	53
6.8. Som, som, som els cavallers	59
6.9. Una passejada per la platja	65
7. Bibliografia	79

Presentación

Presentar un libro de estudio, una herramienta de trabajo, para que los escolares aprendan su lengua de una manera ordenada y sistemática me produce una doble satisfacción.

En primer lugar, la de ofrecer a los niños de la franja oriental de Aragón un valioso instrumento que haga posible el proceso de enseñanza-aprendizaje en la lengua propia, todo ello incardinado en uno de los objetivos recomendados por el Departamento de Educación y Cultura como es la promoción de la enseñanza de la lengua catalana y sus modalidades lingüísticas en el territorio donde se utilizan.

La metodología de estos materiales se encuentra en la línea más avanzada de aprendizaje de una lengua mediante el habla: diferentes situaciones comunicativas permiten, casi como un juego, que los escolares hablen y se recreen en su lengua.

Se trata, por otra parte, de materiales que ya han sido experimentados en el aula y que han servido para la enseñanza de la lengua aranesa y, gracias a la colaboración de la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, hemos podido adaptarlos a nuestra realidad sociolingüística y cultural, tras recoger con eficiencia y sensibilidad las peculiaridades propias de nuestras comarcas orientales y verterlas en un libro muy atractivo para la docencia.

En segundo lugar, era una necesidad disponer de materiales didácticos para la Educación Infantil que atendieran las necesidades de una etapa educativa básica para el desarrollo integral de la personalidad del niño en su primer encuentro con el mundo educativo.

No querría acabar sin puntualizar que hemos iniciado una línea editorial de materiales que cubran todas las etapas educativas, con el esfuerzo que ello supone, esfuerzo que compensa en la medida que ayuda a la pervivencia de un acervo cultural y a que se profundice en las raíces de nuestro pueblo.

En estas líneas de presentación quiero expresar la convicción de que la presencia de la lengua vernácula en la escuela desempeña un papel educativo indudable. Su trascendencia es innegable en la medida que ayuda a nuestros escolares a potenciar la reflexión sobre su legado patrimonial y lingüístico.

Vicente Bielza de Ory
Consejero de Educación y Cultura

1. Introducció

1.1. A qui va adreçat?

Aquest llibre és l'exposició d'un conjunt de propostes didàctiques creades a partir de diferents situacions comunicatives; pretenem que els nens aprenguen la llengua catalana d'una manera lúdica i significativa i la usen com a vehicle habitual d'expressió.

Aprendre una llengua no és aprendre un conjunt de fonemes, lèxic i estructures sinò que aprendre una llengua es aprendre a usar-la, per mitjà d'aquestes situacions comunicatives nosaltres volem que els nens usen la llengua catalana primer d'una manera més pautada, posteriorment d'una manera més lliure i espontània.

La llengua s'aprèn quan s'utilitza per saber coses noves, per realitzar experiències, per fer coses útils i interessants, és a dir, quan se situa en un context real de comunicació i quan se li dóna un sentit significatiu i funcional.

Aquestes propostes van adreçades especialment als mestres i nens de les classes del 2on cicle d'Educació Infantil, tant per reforçar el català com per adquirir-lo. El professor podrà ampliar i crear situacions diferents.

El material de suport que acompanya aquestes propostes, pretén assegurar ja des del primer moment la correcta comprensió del fil argumental, necessària per mantenir l'interès i provocar l'ús de la llengua catalana en les diverses situacions.

2. Material: Descripció i funcionalitat

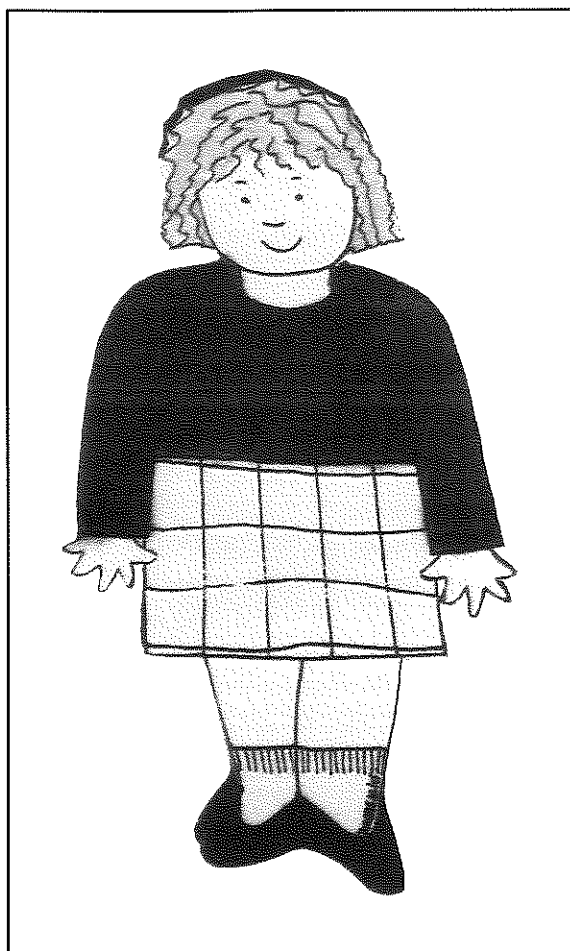
2.1. Presentació dels protagonistes: En Josepet i la Marieta

S'han triat a dos titelles com a fils conductors d'aquestes històries ja que són un element motivador per al nen tant per la seva personalitat com per l'interès que poden desvetllar en els alumnes.

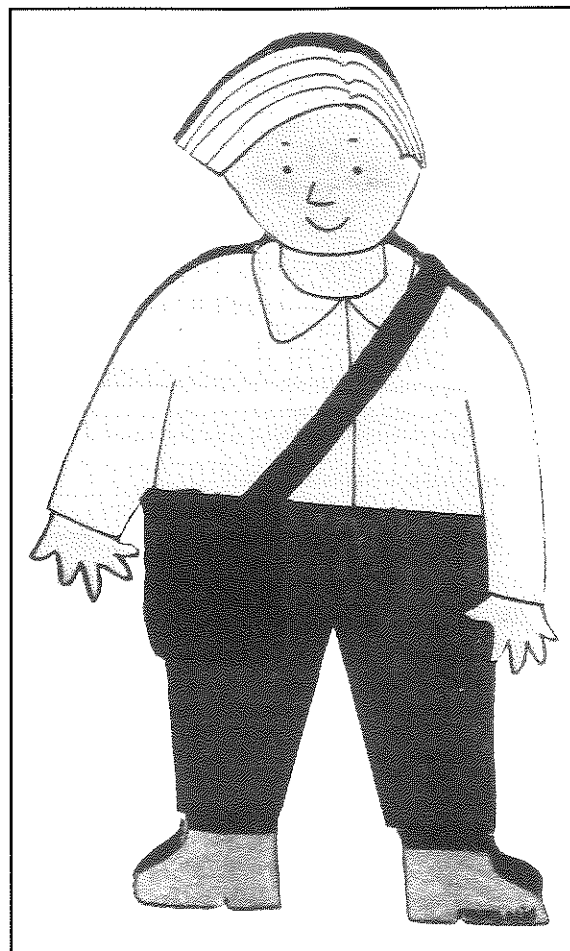
El fet de ser uns personatges lúdics, permetrà l'establiment d'uns lligams afectivo-comunicatius amb els nois, la qual cosa facilitarà la comunicació, l'aprenentatge i l'ús del català ja que aquests personatges només entendran i parlaran aquesta llengua.

Aquests dos titelles són els personatges principals i els fils conductors de les històries, es va acordar anomenar-los Josepet i Marieta a proposta dels mestres del seminari i d'altres investigadors com l'Artur Quintana, ja que aquests són dos noms força habituals en aquestes contrades.

En Josepet i la Marieta són un nen i una nena que comencen a anar a l'escola, el seu aspecte físic seria el de dos nens de l'edat dels altres de la classe, i tant es podria utilitzar un titella de pal (fotografia 1), com un titella penja-robes (fotografia 2). Cada escola pot triar el model que millor responga a les seues necessitats però es convenient, per evitar confusions, escollir-ne un dels dos tipus.

Fotografia 1

Fotografia 2

El titella de pal: Per a confeccionar-lo s'han de retallar, pintar i plastificar els models que s'adjunten a les propostes i enganxar-hi un pal a la part posterior, la qual cosa permetrà manipular-lo sense obstaculitzar la visió de cap part del cos.

El titella penja-robes: L'esquelet titella com el seu nom indica és un penja-robes que vestirem amb la roba d'algun nen o el xandall de l'escola i s'hi afegirà el cap, mans i peus, la plantilla dels quals adjuntem reduïda.

Aquests personatges de vegades participaran de les vivències de la classe i d'altres n'explicaran de pròpies i manifestaran la seva personalitat i estat d'ànim segons les diferents situacions.

Fotografia 3

ta que el nen les memoritze i les incorpore al seu bagatge lingüístic i els use fora del seu context escolar.

Ja que la presència dels titelles haurà de ser habitual a la classe, aquests poden ser els presentadors introductius d'aquests recursos sempre que la mestra ho crega oportú i la seva participació no quede reduïda al moment en el qual s'expliquen les propostes.

3.2. El treball per projectes

S'entén com a projecte aquelles propostes que participen de la iniciativa del grup i que conjuntament es planifica el desenvolupament i les activitats per arribar a l'objectiu fixat. Un exemple de treball de projecte n'és "l'Aniversari".

El mestre ha de fomentar l'interès del nen, potenciar la participació i acollir i reconduir, si cal, les seves aportacions o també ha de vetllar perquè les interaccions afavoreixen l'adquisició de la nova llengua, ja que el treball per projectes propícia la comunicació entre el grup, i sense la intervenció del mestre aquest es podria desenvolupar en una altra llengua.

2.2. Les imatges

L'exposició de les propostes sempre va acompanyada d'un suport visual: làmines, retallables, dibuixar a la pissarra... La presentació dels quals sempre ha de ser posterior a l'exposició oral, per evitar que els nens facen una lectura de la imatge amb la seua llengua familiar. Les imatges constitueixen un element que estimula la parla dels nens ja que al presentar-les de forma contextualitzada desvetllen el seu interès i l'ajuden a establir relacions entre la realitat que representen i la nova llengua que progressivament van adquirint.

3. Recursos utilitzats

3.1. Cançons, cantarelles, jocs, rodolins...

Tots aquests elements aporten al nen una sèrie de valors no només lingüístics sinó també culturals i alhora un acostament afectiu i vivencial al país on viuen.

Les cançons, cantarelles, jocs, rodolins... Contenen generalment estructures senzilles portadores d'un ritme i d'una melodia pròpies de cada llengua que faciliten

4. Metodologia

La metodologia utilitzada per a explicar aquestes propostes és la del mètode contextual-discursiu, basada com el seu nom indica en la contextualització dels elements que apareixen i en l'ús de l'expressió verbal com a mecanisme d'aprenentatge.

Les propostes s'han d'explicar d'una manera vivencial i comunicativa la qual cosa facilitarà la seua comprensió. Caldrà que el mestre a part dels suports visuals utilitze els elements extralingüístics necessaris per afavorir la total comprensió, gest, entonació, vocalització...

El mestre/a ha de saber crear en la classe un clima d'afectivitat, valoració i confiança que afavorirà les ganes de comunicar-se, ja que sense comunicació no hi ha aprenentatge.

El mestre ha de ser un bon interlocutor amb el grup de classe, ja que coneix la llengua del nen i recull les seves intencions comunicatives i les seves iniciatives; interpreta els missatges incomplets i els ajuda a completar-los; un bon dinamitzador ja que ha d'estimular les relacions entre els nens, participa en el grup i orienta les seves aportacions lingüístiques, i un bon model lingüístic que adequa el seu llenguatge sense deformar-lo ni empobrir-lo.

5. L'avaluació

5.1. Observació

L'avaluació servirà al mestre per a replantejar les pròpies actituds, les formes d'ensenyar i les programacions.

En l'etapa d'Educació Infantil serà l'observació rigorosa i sistemàtica el principal instrument que ens permetrà conèixer el nivell d'aprenentatge dels nostres alumnes. El mestre no serà un observador aliè i passiu, sinó que participarà de la dinàmica del grup, actitud que li permetrà proposar les activitats d'aprenentatge més idonis en cada moment. Així, l'observació es farà, no només a l'inici i final d'un aprenentatge sinó que és durant tot el procés quan hem de valorar l'adquisició que els alumnes van fent, tant en el camp fonètic, morfològic, sintàctic i semàntic.

Les correccions lingüístiques han de ser immediates i sempre dins un context significatiu, sense trencar la bona relació afectivo-comunicativa establerta.

S'han d'evitar les correccions continues i excessives que poden interrompre l'objectiu principal del llenguatge que és la comunicació.

El llibre de notes, el diari de l'aula... permetran al mestre obtenir una informació organitzada i sistemàtica. És important recollir en aquest registre les dades provinents de la família, E.A.P.S...

5.2. El quadern de l'alumne

La vivència de les diferents situacions comunicatives d'interacció verbal: mestre-nen, mestre-nens, nens-nens, ha permès l'observació immediata del nivell oral de l'aprenentatge.

El quadern de l'alumne que presentem pretén ser la continuació d'un treball on la comunicació verbal és la base i l'objectiu a aconseguir. És per això que hem acompanyat les diferents situacions comunicatives de tres o quatre fulls de treball, que ens permetran tornar a reproduir algunes de les estructures lingüístiques treballades i tenir una eina més per l'avaluació del procés d'aprenentatge dels nostres alumnes.

6. Relació de diferents situacions comunicatives entorn del Josepet i la Marieta

- 6.1. La Marieta.
- 6.2. A l'escola.
- 6.3. Anem a buscar bolets.
- 6.4. Anem a comprar.
- 6.5. Ai quin fred que fa!
- 6.6. L' aniversari.
- 6.7. Veig, veig...
- 6.8. Som, som, som els cavallers...
- 6.9. Una passejada per la platja.

A l'escola

Fil argumental

El Josepet i la Marieta són els personatges titelles que presentaran i ajudaran els xics a descobrir els diferents objectes que configuren l'aula i d'altres llocs de l'escola.

Material

- Titella penja-robes o de pal del Josepet.
- Una motxilla.
- Objectes de l'escola que es vulguen presentar als xics.

Exposició

(La mestra ensenya als nois dues fotografies d'en Josepet i la Marieta).

Mestra: Que heu vist aquests nois?

Nois: No.

Mestra: Es estrany, sempre els primers dies de classe vénen a ajudar-me. De veritat que no els heu vist?

Nois: Nooooo.

Mestra: Es diuen Josepet i Marieta. Ajudeu-me a cridar-los.

Nois: Josepet! Marieta!.

Mestra: No vénen encara, cridem més fort.

Nois: Josepet! Marieta!

Mestra: Potser s'han posat davall la taula. Mirem-ho.

Nois: No, no hi són davall.

Mestra: On deuen ser?

Nois: A l'armari...

No han arribat...

La mestra triarà les diferents respostes dels xics i les anirà repetint correctament en català. Mentrestant truquen a la porta. La mestra obre la porta i es troba una motxilla a terra, l'agafa i veu que és la motxilla d'en Josepet, l'entra a classe i quan vol obrir-la... Truquen a la porta.

Algú: Pam, pam, pam.

Mestra: Què ho sentiu?

Algú: Pam, pam, pam.

Mestra: Obrim la porta?

Nois: Síííí.

Obren la porta i arriba el Josepet.

La mestra agafa el Josepet i aquest comença a presentar-se i a ensenyar als nois què porta a la motxilla.

Josepet: Bon dia, amics.

Nois: Bon dia.

Josepet: Jo em dic Josepet. Com us dieu vosaltres?

Nois: Jo...jo...

Josepet: He portat moltes coses per a vosaltres dins de la motxilla. Les voleu veure?

Nois: Síííí.

Josepet: Ara us ensenyaré un llapis. (El busca i no el troba) Ah! Ja ho sé. Per trobar-lo heu de dir: "Busca, busca, buscaràs i el llapis trobaràs".

Nois: "Busca, busca, buscaràs i el llapis trobaràs".

El mateix amb colors, gomes, maquinetes...El que la mestra considera convenient. Cada objecte el presentarà de la mateixa manera. El redolí serà el mateix, però canviant l'objecte. El podem fer repetir de diferents maneres. A poc a poc, picant de mans, flux...

Mestra: Però, escolta, Josepet, i la Marieta on és? Com és que no ha vingut?

Nois: I la Marieta? Com és que no ha vingut?

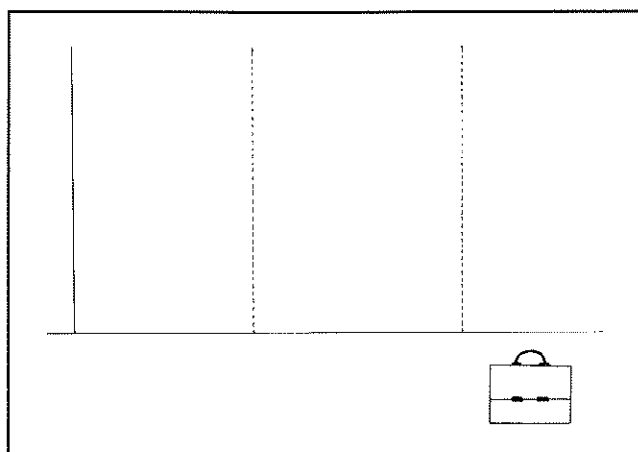
Josepet: No ha pogut venir. Però m'ha donat aquest paquet per a vosaltres!

(La mestra obre el paquet i ensenya als nois el seu contingut, poden ser contes, plastilina, colors...).

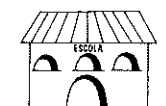
Quadern de l'alumne

- Expressió oral (fitxa núm. 1).
- Retallar i plegar (fitxa núm. 2).
- Coordinació visio-motora (fitxa núm. 3).

Busca, busca, buscaràs...

A l'escola

La casa d'en Josepet i la Marieta

Fil argumental

La mestra presenta als nois la Marieta i la casa on viuen ella i en Josepet. Se fa de nit, ix la lluna i se'n van a dormir.

Material

- Titelles penja-robes de pal del Josepet, la Marieta.
- Pissarra i guix.

Exposició

Mestra: Voleu que cridem en Josepet?

Xiquets: Síííí.

Mestra: Cridem-lo. Josepet! Vine!

Xiquets i Mestra: Josepet! Vine!

La mestra trau en Josepet de dins del calaix.

Mestra: Saludem-lo.

Xiquets i Mestra: Hola Josepet.

Josepet: Hola amics!

En Josepet diu a l'orella de la senyoreta, que ha vingut la seua germana.

Mestra: En Josepet diu que avui ha vingut la germana d'en Josepet: La Marieta.

La mestra deixa en Josepet enganxat a la pissarra.

Mestra: Cridem la Marieta.

Xiquets: Marieta, ix, Marieta, vine!

La Marieta és molt vergonyosa i no vol eixir.

Mestra: Cridem-la més fort.

Xiquets: Marieta, ix!

La Marieta trau tímidament el cap del calaix de la taula de la mestra, de la butxaca de la bata o de la prestatgeria però té vergonya i es torna a amagar.

Mestra: Marieta, ix! no tingues vergonya.

Xiquets: Marieta, ix! no tingues vergonya.

La Marieta torna a traure el cap i es torna a amagar i així repetides voltes fins que la Marieta es torna a amagar i es decideix a eixir.

Mestra i xiquets: Bon dia! Marieta!

Marieta: Bon dia amics! Bon dia xiquets!

La Marieta diu a la senyoreta que vol dibuixar a la pissarra.

Mestra: La Marieta vol dibuixar a la pissarra. La deixem dibuixar?

Xiquets: Síííí.

Mestra: Preguntem-li. Què vols dibuixar, Marieta?

Xiquets: Què vols dibuixar, Marieta?

La Marieta diu que vol dibuixar una casa. Agafa el guix, ix a la pissarra i comença a dibuixar. Però, la Marieta s'equivoca i en lloc de dibuixar una casa dibuixa un cotxe, una flor, un sol... A mesura que la Marieta dibuixa va dient: Una casa, una casa, una casa...

Els xics mentre han acabat de dibuixar un objecte li diuen:

Xiquets: T'equivoques! T'equivoques! (Cantarella)

Xiquets: Això no és una casa, això és un cotxe.

La mestra demana als xics qui vol ajudar la Marieta a dibuixar una casa (mitjançant una cantarella eliminativa se'n tria un). El xic triat la dibuixa i tots els xics aplaudixen.

La Marieta diu a la mestra que li ajude a dibuixar la seua casa perquè vol ensenyar als xics on ella viu. La mestra dibuixa la casa i verbalitza les diferents parts.

Mestra: Ara dibuixarà la teulada.

Xiquets i Marieta: La teulada, la teulada...

Mestra: Ara dibuixaré les parets.

Xiquets i Marieta: Les parets, les parets...

Marieta: Oh! Que bé! Aquesta és la meua casa!

Mestra i xics: Que gran i que bonica!

Es tard, s'ha fet de nit, ha eixit la lluna (la mestra la dibuixa) i el Josepet i la Marieta van cap a casa (patrip-patrap, patrip-patrap...).

Xiquets: Patrip-patrap, patrip-patrap...Quina son!

Josepet: Al llit! Al llit! De seguida al llit! La lluna ja ha eixit! Correm tots cap al llit! Lo xiquet petit i ben adormit sa mare li canta... (Buscar una cançó popular nostra. Cadascú pot utilitzar la cançó més comuna del seu lloc).

Los xiquets i la Marieta l'aprenen i la repetixen i en Josepet i la Marieta s'adormen i tots els xiquets de la classe mentre la senyoreta esborra la pissarra tanquen els ulls i fan l'adormit.

Podem treballar endevinalles de la lluna, amb dites i cançons:

Endevinalles de la lluna:

Una cosa com un plat

xip, xap,

ja s'ha amagat.

Una cosa com un plat

entra a una bassa

i no s'ha banyat.

Dites i cançons:

Bona nit!

totes les puces al teu melic

i la més grossa com un dit.

La xiqueta té soneta

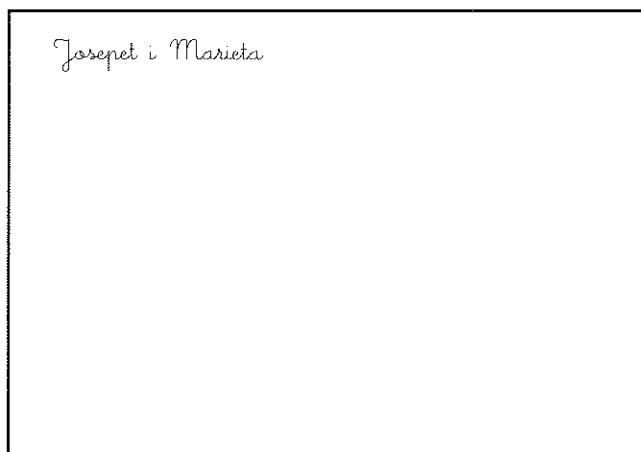
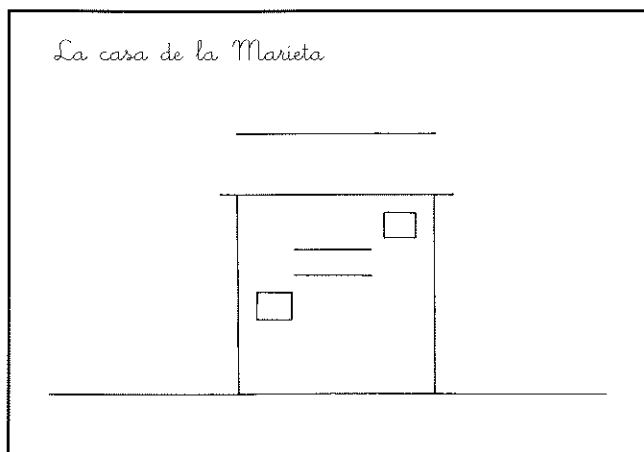
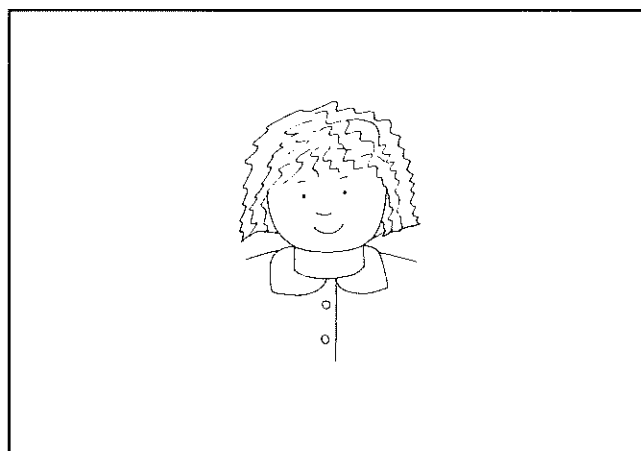
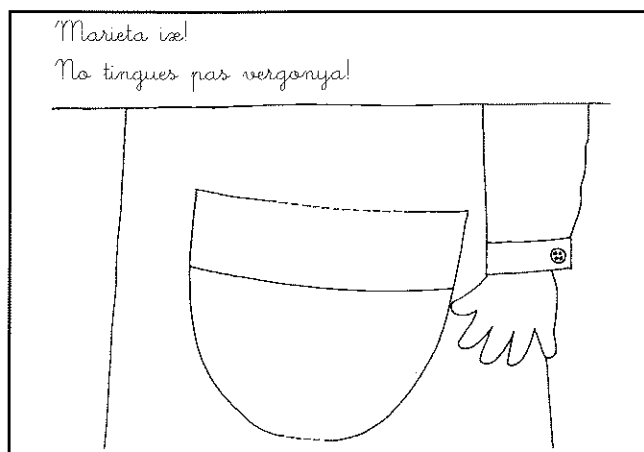
i no se pot adormir

li portarem la soneta

a la vora del coixí.

Quadern de l'alumne

- Expressió i interacció verbal (fitxa núm. 1).
- Retallar i punxar (fitxa núm. 2).
- Completar i verbalitzar (fitxa núm. 3).
- Dibuixar i descriure (fitxa núm. 4).

Anem a buscar bolets

Fil argumental

El Josepet arriba a l'escola amb un genoll embenat perquè ahir va caure mentre buscava bolets al bosc.

Material

- Una cistella.
- El titella penja-robes o de pal (Josepet).
- Plastilina.

Exposició

En Josepet arriba a l'escola amb un genoll embenat i saluda els xics.

Josepet: Bon dia, amics!

Xiquets: Bon dia, Josepet!

Mestra: Pregunteu-li a en Josepet com s'ha fet mal?

Xiquets i mestra: Josepet, com t'has fet mal?

Josepet: Anant a buscar bolets!

Xiquets: Anant a buscar bolets!

Mestra: Heu anat a buscar bolets alguna vegada?

Xiquets: Sí, no!...

La mestra li diu al Josepet que dibuixi un bolet a la pissarra.

En Josepet agafa el guix per dibuixar el bolet però no ratlla, aleshores pensa que si els xiquets l'ajuden dient la fórmula màgica el guix dibuixarà.

En Josepet els ensenya la fórmula:

**"Amb un peu i un barret
dibuixem un bolet".**

Els xiquets l'aprenen i la diuen tots alhora, mentre en Josepet el dibuixa a la pissarra.

La mestra convida els xics a dibuixar bolets a la pissarra i mentre un xic ix a dibuixar els altres diuen el rodolí.

Mestra: Voleu anar a buscar bolets?

Xiquets: Síííí.....!

Mestra: Què necessitarem per anar a buscar bolets?

Els xiquets diran objectes, i peces de roba que ells consideren adequades, la mestra, si cal, haurà de reconduir repetint en català les intervencions dels xiquets.

Exemple

Xiquets: Una cistella.

Mestra: Molt bé, una cistella!

Ho heu sentit, en Josepet diu que portarà una cistella!

La mestra, cada volta que diguen un objecte nou el dibuixarà a la pissarra.

La mestra farà que els xiquets representen simbòlicament, alhora que ho verbalitzen, tot el que han de fer abans d'anar a buscar bolets.

Mestra: Ens posem les botes?

Un peu, un altre i a caminar!

Un peu, un altre i a caminar!

Mestra: Ens posem l'anorac?

Un braç, un altre braç i a lligar!

Xiquets: Un braç, un altre braç i a cordar!

Mestra: Agafeu lo cistell!

Mestra: Amb la cistella al braç

Molts bolets agafaràs!

Xiquets: Amb la cistella al braç

Molts bolets agafaràs!

La mestra i els xics ben equipats, van cap al pati, mentre diuen aquesta cançó alhora que caminen seguint el ritme:

"Caminem, caminem

bolets buscarem

el cistell omplirem"

La mestra ha amagat prèviament els bolets fets de plastilina per diferents llocs del pati.

Cada volta que un xiquet troba un bolet li ensenya a la mestra i el posa a la cistella, quan ja hem recollit tots els bolets els xiquets lliurement jugaran al pati.

Aquest material es pot aprofitar per treballar diferents conceptes: colors, seriacions, grandàries, classificacions...

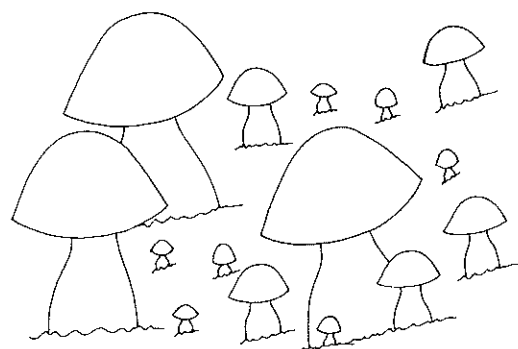
Quadern de l'alumne

- Expressió i dibuix (fitxa núm. 1).
- Expressió i dibuix (fitxa núm. 2).
- Comptar i classificar (fitxa núm. 3).

Anem a buscar bolets

Amb un peu i un barret
dibuixem un bolet

Comptem bolets

Anem a comprar

Fil argumental

La mestra porta als nens un regal dins d'un cistell.

Los xiquets per mitjà de preguntes han d'endevinar que hi ha dins del paquet, quan ho hagen endevinat la mestra, ajudada pels xiquets, representen primer de forma dirigida i després lliurement el diàleg de comprar i vendre.

Material

- Taulell (taula de classe)
- Balances
- Duros i pessetes (fets pels xiquets o reals)
- Altres materials: aliments elaborats pels xiquets, de plàstic, naturals, juguets...
- Referents:
 - un cistell (comprador)
 - gorra i davantal (venedor)

Desenvolupament

La mestra ensenya un regal als xiquets:

Mestra: Mireu que us he portat. Sabeu que és? Es una sorpresa.

(Els nens han s'endevinar que hi ha dintre.)

Mestra: Us pareix que el que hi ha, és gran o menut?

Xiquets: Menut!...

Mestra: Escolteu si fa soroll o no?

(La mestra sorolla la capsa i fa soroll)

Xiquets: Fa soroll! Fa soroll!

(La mestra fa diferents preguntes fins que els nens endevinen què hi ha dins, procurant crear el nombre màxim d'interaccions verbals.)

Mestra: Us pareix que servix per menjar o per jugar?

Xiquets: Per jugar! Per menjar!

La mestra obre el paquet sorpresa, però no pot ella sola, i demana ajuda als nens dient-los que si tots diuen:

**"Estira cap aquí, estira cap allà
i el paquet s'obrirà".**

(Tots els xics ho diuen i el paquet s'obre. Miren què hi ha i veuen un munt de caramels)

Mestra: On us pareix que els he comprat, a la sabateria o a la pastisseria?

Xiquets: A la pastisseria!

(La mestra demana als xiquets que expliquen què ha hagut de fer per comprar els caramels, i a partir de les explicacions dels xiquets i de les correccions lingüístiques oportunes per part de la mestra es representaran les interaccions comunicatives que suposen l'acte de comprar i vendre).

(La mestra proposa de jugar a comprar i vendre caramels)

Mestra: Voleu jugar a comprar i vendre?

Xiquets: Síííí...!

(La mestra trau unes balances i les posa damunt una taula que utilitzarà com a taulell)

Mestra: Ara necessitem un botiguer.

Qui vol fer de botiguer?

Xiquets: Jo, jo...

Mestra: Que us pareix, si avui, fem que en Josepet faci de botiguer?

Xiquets: D'acord! Bé...

(La mestra agafa en Josepet i li posa un davantal)

Mestra: Bon dia senyor botiguer!

Botiguer: Bon dia senyoreta...!

(La mestra farà assumir als nens el paper de compradors i els convidarà, cada vegada, a repetir les estructures lingüístiques que fa servir).

Mestra: Diem-li tots bon dia al Sr. botiguer?

Xiquets: Bon dia, senyor botiguer!

Botiguer: Què vols...?

Mestra: Vull caramels!

Botiguer: Quants en vols?

Mestra: Cinc caramels.

Botiguer: 1, 2, 3, 4, 5... A veure quant pesen?

(Fa l'acció de pesar-los a les balances)

Botiguer: Mig quilo (els embolica i els dona a la mestra)

Mestra: Quant val?

Botiguer: 150 pessetes.

Mestra: Tinga, 150 pessetes.

Botiguer: Vol alguna cosa més?

Mestra: No, res més, Adéu!

Botiguer: Adéu, Sr. ...

A partir d'aquesta representació la mestra convidarà els xiquets a anar a comprar caramels i per mitjà del Josepet, farà de botiguera. Tots els xiquets es posaran en fila i compraran caramels, especificant quants en volen, de què els volen...

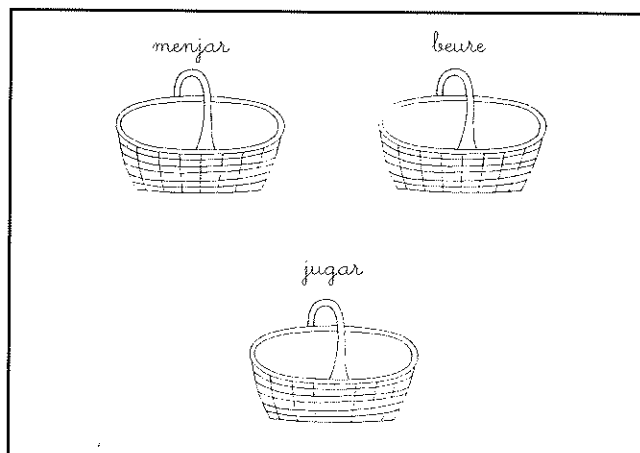
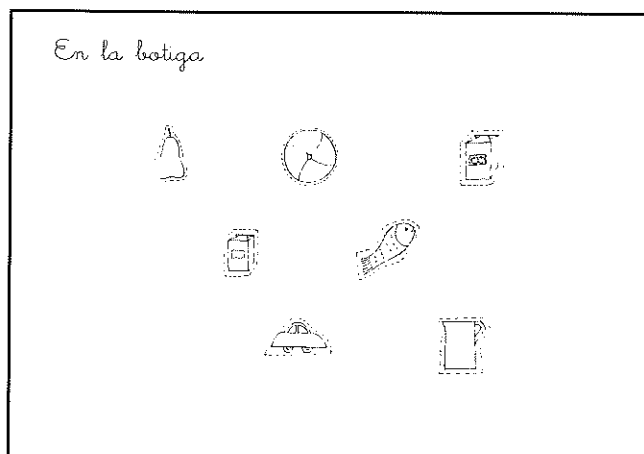
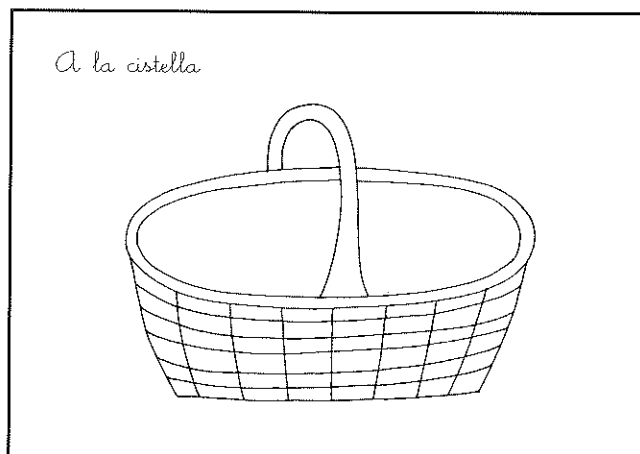
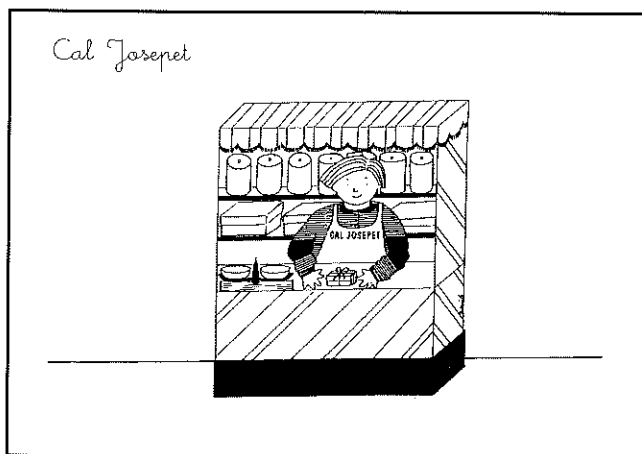
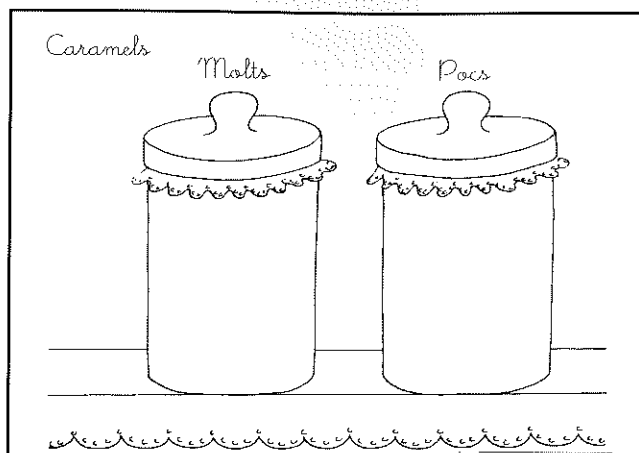
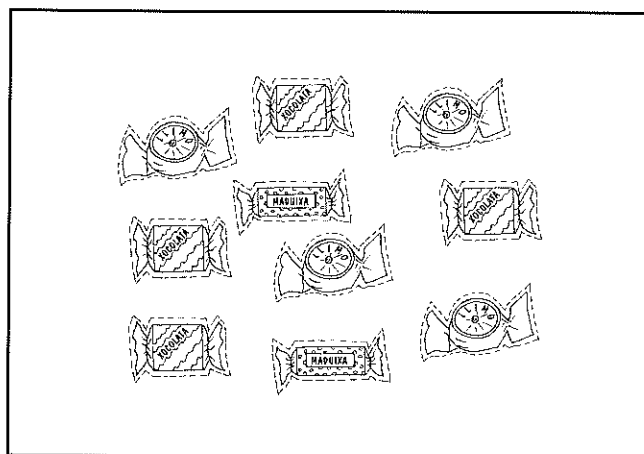
Després d'aquesta vivència poden deixar la botiga, amb les balances, els caramels i els diners, en un racó, i en una altra sessió la mestra distribuirà els rols de botiguer i comprador i farà d'observador actiu perquè els diàlegs es produïxquen amb fluïdesa i correctament.

En altres sessions s'anirà ampliant el racó de la botiga amb d'altres elements i objectes que una volta, la mestra els haja presentat i contextualitzat s'incorporaran al racó.

Tots aquests elements serviran de referents lingüístics i enriquiran el lèxic del racó. Els xiquets els podran utilitzar en els seus jocs de comprar i vendre, amb o sense intervenció de la mestra segons la seua competència lingüística.

Quadern de l'alumne

- Pintar i retallar (fitxa núm. 1).
- Quantitat (fitxa núm. 2).
- Expressió i interacció verbal (fitxa núm. 3).
- Expressió i dibuix (fitxa núm. 4).
- Verbalitzar, pintar i punxar (fitxa núm. 5).
- Classificació i expressió oral (fitxa núm. 6).

Ai quin fred que fa!

Fil argumental

El Josepet arriba tard a l'escola i té molt de fred: llavors explica als xiquets que ha conegut l'home de les neus i aquest els convida a fer un viatge.

Suport visual

- El titella penja-robes o de pal (Josepet) amb: bufanda, guants, gorro, anorac.
- Una corda.

Exposició

Arriba el Josepet a la classe, i saluda els xiquets:

Josepet: Bon dia, amics!

Xiquets: bon dia, Josepet!

Josepet: Ai quin fred que fa!

Tinc les cames enrampades.

Tinc les mans encarcerades.

Tinc el nas fet un glaç.

Si això dura no ho sé pas.

Ai quin fred que fa!

No ho puc pas aguantar!

Mestra: Preguntem-li que li ha passat al Josepet?

Xiquets: Que t'ha passat Josepet?

Josepet: Voleu que us ho explique?

Xiquets: Síííí....

Josepet: M'he trobat l'home de les neus. Que el coneixeu?

Xiquets: Noooo!

El Josepet li diu a la mestra a l'orella com és.

Mestra: Diu que té la cara redona.

(Ho vol dibuixar a la pissarra però el guix no li ratlla. Demana als xics que ho repetixquen i així potser ho podrà dibuixar).

Xiquets: Té la cara redona.

(El mateix succeirà quan en Josepet li diga que té la barba blanca, el nas de pataca, els ulls grossos, el cos llarg, els peus de gegant...).

Quan la mestra acaba el dibuix exclama:

Mestra: Ai! Que gran! que barbut!

(La mestra diu als xics que saluden.)

Xiquets: Hola, home de les neus!

Home Neus: Bbrroff! Hola xics! Ai quin fred que fa!

Mestra: Voleu anar a veure el seu país?

Xiquets: Síííí....

Mestra: Per anar al seu país ens hem de posar la bufanda, l'anorac i la gorreta.

Agafem la bufanda.

Mestra i Xics: Al coll i ja està! (tots els xics verbalitzen i fan l'acció).

Mestra: Agafem l'anorac.

Mestra i Xics: L'anorac... Un braç, l'altre braç i cordar.

Mestra: Agafem el gorro.

Mestra i Xics: Al cap i ben tapat.

(La mestra convida els xiquets que vagen repetint l'acció i les verbalitzacions).

Mestra: Ja esteu preparats?

Xics: Síííí....

Mestra: Doncs, diem-li a l'home de les neus.

Xiquets: Ja estem preparats!

La mestra agafa una corda màgica que l'home de les neus ha deixat per als xics.

Mestra: Aixequem una cama i amunt.

Xiquets: Una cama i amunt.

Cada xic quan puja, aixeca la cama i diu la frase anterior.

(Els xics amb la corda entre les cames i agafant-la amb les mans faran una filera i voltaran per la classe).

Mestra i Xics: "Cloc, cloc a poc a poc" (bis).

Després de fer uns tombs per la classe la mestra anunciarà que ja han arribat al país de l'home de les neus. La mestra dibuixarà a la pissarra, o ensenyarà diferents objectes o il·lustracions d'aquest país.

Mestra: Oh! un riu gelat!

Els xics van veient i repetint amb un ritme mecànic tot allò que veuen.

"Un riu gelat, un riu gelat, un riu gelat".

Després la mestra ensenya un arbre nevat, una muntanya blanca, uns xics esquiant, un ós blanc...

Així la mestra per mitjà d'aquestes situacions introduirà i farà repetir totes aquelles expressions relacionades amb l'hivern.

Finalment els xics baixaran de la corda màgica.

Mestra i Xics: Una cama.

Els xics s'asseuen al voltant del Josepet i li expliquen tot el que han vist (la mestra afavorirà la participació de tots els xics).

Quadern de l'alumne

- Comprensió d'ordres i dibuix (fitxa núm. 1).
- Expressió oral i dibuix (fitxa núm. 2).
- Memorització, expressió i comprensió (fitxa núm. 3).

L'home de les neus

Viatge cap al país de les neus

Ai, quin fred que fa!

Tinc les cames enrampades

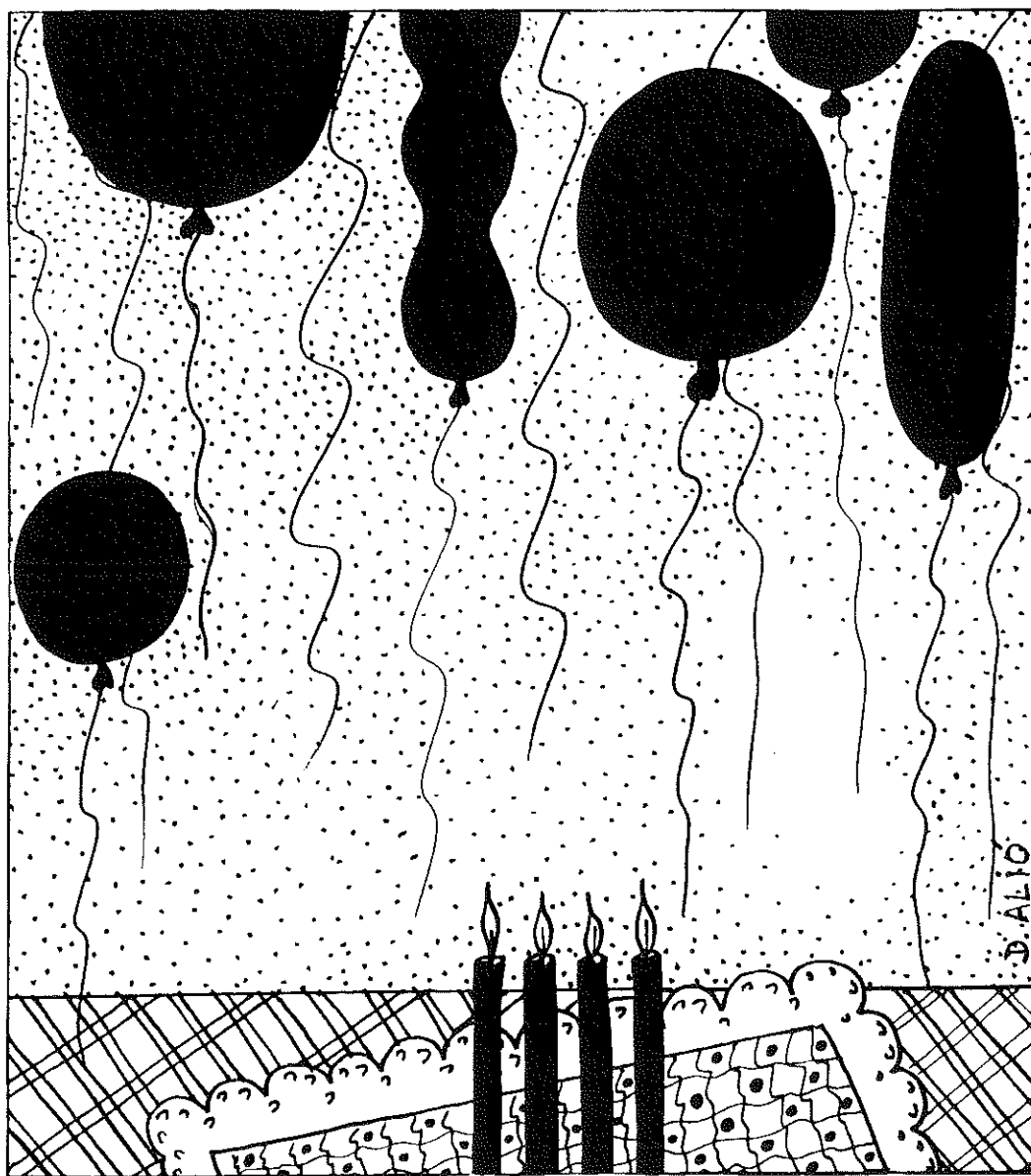
Tinc les mans encarcerades

Tinc el nas fet un glac

Si això dura no ho sé pas

Ai quin fred que fa!

No ho puc pas aguantar!

L'anniversari

Fil argumental

Es l'aniversari de la Marieta i per a celebrar-ho preparem entre tots un pastís.

Material

- Globus.
- Galetes.
- Xocolata per sucar.
- Coco.

Exposició

Mestra: Avui és l'aniversari de la Marieta, què li podríem regalar per a celebrar-ho.

Els xics van dient diferents objectes.

Xiquets: Una pilota, un pastís, un conte...

La mestra ho va dibuixant tot a la pissarra.

Mestra: Preguntem-li tots a la Marieta què és el que li agrada més.

Xiquets: Marieta, que t'agrada per al teu aniversari?

La Marieta diu a l'orella a la mestra que vol un pastís.

Mestra: diu que vol un pastís!

Voleu que el fem nosaltres?

Xiquets: Síííí....

La mestra deixa la Marieta en una prestatgeria i els xics s'asseuen fent un rogle.

Mestra: Segur que tots heu menjat pastissos. Què us pareix que hi ha als pastissos.

Josepet: "Galetes".

Mestra: Molt bé, galetes.

La mestra les dibuixa a la pissarra, mentre va repetint el seu nom.

Anna: "Cireres"

Mestra: Molt bé, cireres.

Dibuixa les cireres a la pissarra i així succesivament fins que tots els xics que vulguen i hagen participat.

Mestra: Doncs per celebrar l'aniversari podriem fer un pastís entre tots.
Voleu fer un pastís?

Xiquets: Síííí...

Mestra: Farem "el pastís de la Marieta
de xocolata i de galeta".

La mestra reparteix una galeta per cada xic i els ensenya a dir una fórmula màgica per anar sucant les galetes amb la xocolata i enganxar-les fent un pastís ben llarg.

Mestra: Suca, suca, sucaràs
i en pastís et convertiràs!

Xiquets: Suca, suca....

Entre tots han fet el pastís i la mestra guarneix amb coco. Després criden a la Marieta.

Mestra: Marieta, vine t'hem preparat un pastís.

Xiquets: Marieta, vine t'hem preparat un pastís.

Arriba la Marieta, es posa al mig del rogle i els xics li canten una cançó d'aniversari.

La Marieta, que està molt contenta repartix un globus per a cada xic.

Mestra: El xic que vulga un globus ha de dir: "Marieta dona'm un globus de color rosa, roig,..."

Quan cada xic té un globus, la mestra dóna el pastís a la Marieta i tots alhora li diuen:

**"El pastís per a la Marieta
de xocolata i de galeta"**

Els xics fan un aplaudiment i celebren l'aniversari menjant el pastís i inflant globus.

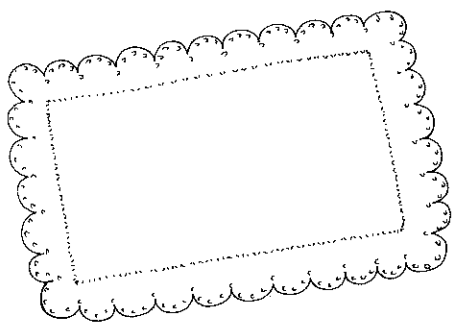
Quadern de l'alumne

- Expressió i dibuix (fitxa núm. 1).
- Expressió, ordenar i dibuix (fitxa núm. 2).
- Dibuix i verbalitzar (fitxa núm. 3).
- Sons i sorolls (fitxa núm. 4).

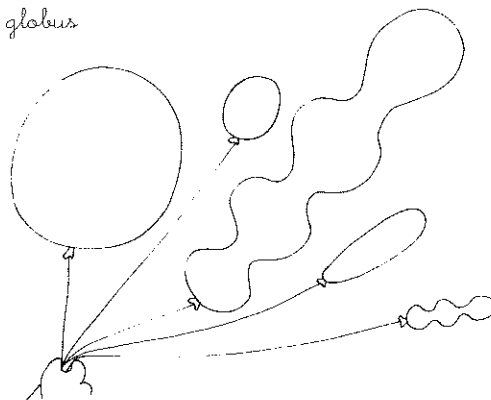
Els presents per a la Marieta

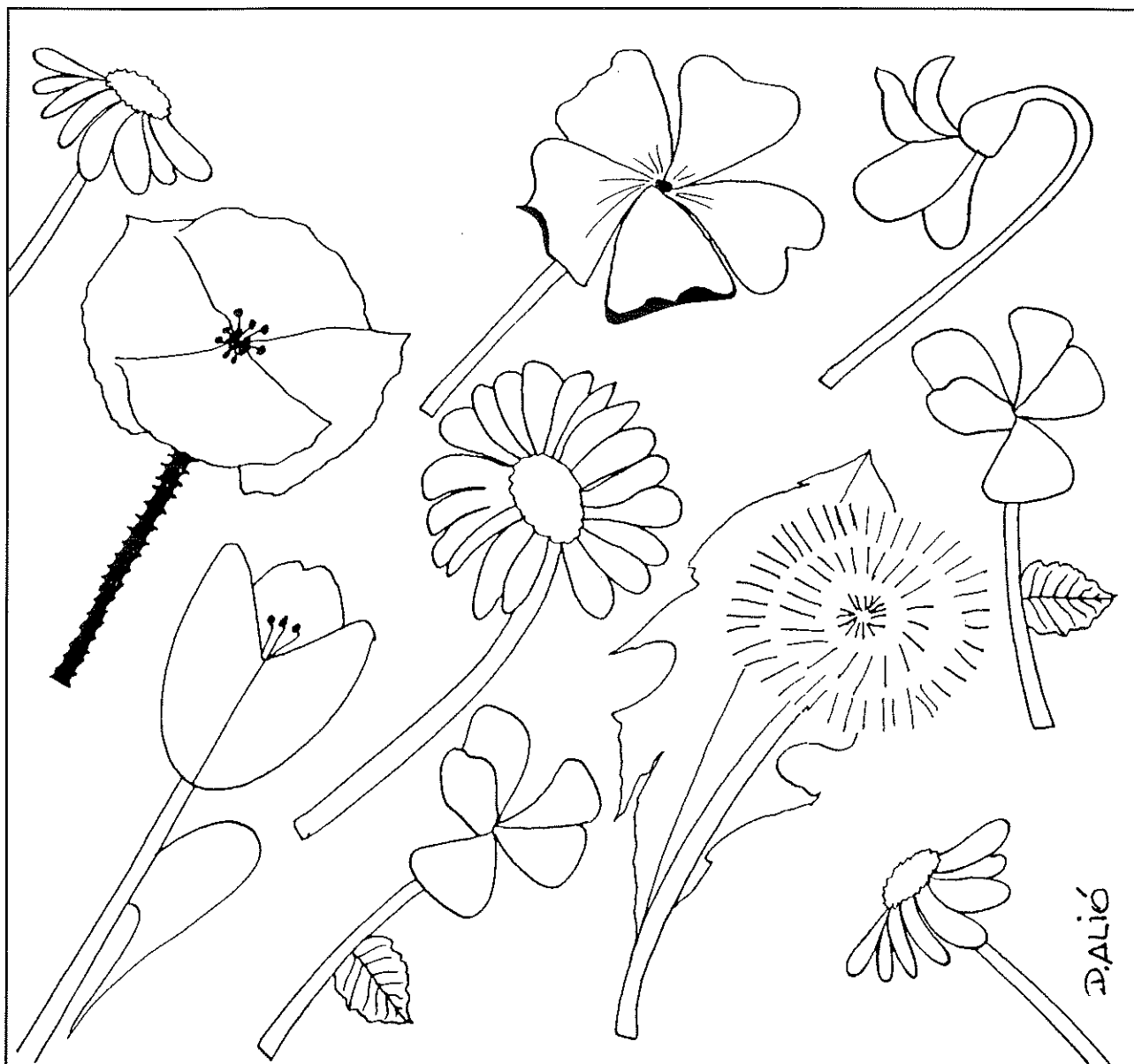
Què necessitem per fer la coca?

La coca de la Roseta

Els globus

Veig, veig

Fil argumental

La Marieta recita una poesia als xics; després passeja per la vora del riu i a partir d'una cantarella-joc els ensenya el nom i el color d'algunes flors.

Material

- Titella penja-robes o de pal de la Marieta.
- Retallables de flors.

Exposició

Marieta: Hola amics!

Xiquets: Hola Marieta!

Marieta: Voleu que us recite una poesia que he après?

Xiquets: Síííí....

Mestra: Escolteu bé, eh?

Marieta: "Matinades bé en són fresques
mes de març i mes d'abril
me'n vaig a collir floretes
a la voreta del riu".

La mestra repeteix la poesia i l'explica. Mentrestant pinta el riu a la pissarra i hi enganxa els retallables de flors.

La mestra fa avançar la Marieta cap a la vora del riu:

Mestra i xics: patrip, patrap...

La mestra que farà el paper de la Marieta, quan arriba a la vora del riu diu:

Marieta: Veig, veig.

Mestra i xics: Què veus?

Marieta: Una cosa.

Mestra i xics: De quin color?

Marieta: De color roig.

Mestra i xics: Una flor.

Marieta: Sí, és una rosella!

La Marieta cull la flor i la mostra als xics.

Mestra: Que hi ha més roselles a la pissarra?

Xiquets: Sííí....

La mestra convida els xics a collir altres roselles, com tots volen eixir, en tria un mitjançant una cantarella eliminativa. El xic/a que isca quan l'haja collida la hi donarà a la Marieta i dirà.

– Té Marieta, una rosella.

Quan han collit totes les roselles, la Marieta torna a dir:

Marieta: veig, veig.

Mestra i xics: Què veus?

Marieta: Una coseta.

Mestra i xics: De quin color?

Marieta: De color blanc.

Mestra i xics: Una flor!

Marieta: Sí, és una margarida.

La Marieta cull la margarida i la mostra als xics.

La mestra torna a preguntar si n'hi ha més a la pissarra i altres xics cullen la margarida i la donen a la Marieta dient-li:

– Té Marieta, una margarida!

En aquesta primera sessió es poden presentar 3, 4 ó 5 flors segons l'edat dels xics.

Quan els xics coneguen el mecanisme del joc un xic podrà iniciar-lo i la resta de la classe hi participarà.

Es molt important el paper de la mestra, no només per organitzar el joc, sinò també per acollir i interpretar en català, si cal, les intervencions lingüístiques dels xics.

Exemple:

Vicenç: Veig, veig.

Grup classe: Què veus?

Vicenç: Una cosa.

Grup-classe: De quin color?

Vicenç: De color verd.

Anna: Ja ho sé, és el mocador de la Maria?

Vicenç: No!

Pere (un altre xic): Les meues sabates.

Mestra: Què són les sabates del Pere?

Vicenç: Sí! molt bé.

A continuació, en Pere que és el xic que ha endevinat l'objecte que havia pensat en Vicenç, és qui dirigeix el joc.

Quadern de l'alumne

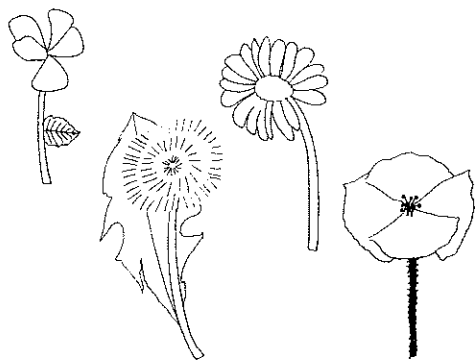
- Memoritzacions, expressions i creativitat (fitxa núm. 1).
- Expressió oral i concepte (fitxa núm. 2).
- Percepció visual i concepte (fitxa núm. 3).

La primavera

Matinades bé en són fresques
mes de març i mes d'abril
me'n vaig a collir floretes
a la voreta del riu

Veig veig...

A la vora del riu

Som, som, som els cavallers

Fil Argumental

La Marieta demana als xics de la classe que l'ajuden a buscar el Josepet. Quan el troben porta un paquet sorpresa que li ha donat un follet del bosc.

Material

- Titella de pal i titella penja-robes del Josepet.
- Titella de pal i titella penja-robes de la Marieta.
- Capsa de regal.
- Una bossa amb pólvores de talc.

Exposició

Marieta: Que heu vist en Josepet?

Xics: Noooo!

Mestra: Ajudem a la Marieta a buscar el Josepet. Cridem-lo?

Mestra i xics: Josepet! on ets?

Josepet! on ets?

Mestra: Que el sentiu?

Xics: Noooo!

Mestra: On déu ser?

Cridem-lo més fort?

Mestra i nens: Josepet! On ets?

Josepet! On ets?

Mestra: Busquem-lo?

Anem a mirar als gronxadors?

La mestra, la Marieta i els xics caminen cap als gronxadors per veure si troben el Josepet, i mentrestant van dient:

Xics: Cap als gronxadors! Cap als gronxadors!...

Mestra: Que hi és?

Marieta i xics: No, no hi és!

Mestra: Anem a veure si està darrere l'arbre?

Xics: Cap a l'arbre! Cap a l'arbre!

Mestra: Que hi és?

Marieta i xics: No, no hi és.

Mestra: On us sembla que pot ser?

Carles: A les rodes!

Mestra: Mirem a les rodes?

Mestra, Marieta i xics: Cap a les rodes! Cap a les rodes, cap a les rodes!

Mestra: Que hi és sota les rodes?

Marieta i xics: No, no hi és.

I així diferents nens participaran anomenant indrets on el Josepet puga estar amagat.

La mestra haurà amagat prèviament en Josepet en algun lloc del pati per exemple darrera la porta.

Finalment troben en Josepet.

La mestra convida els nens a preguntar a en Josepet, que li ha passat.

Xics: Hola Josepet! Que t'ha passat? On estaves?

Josepet: Hola Marieta! Hola xics! M'he trobat amb el follet del bosc.

Mestra, Marieta i nens: I que t'ha dit?

Josepet: M'ha donat aquest paquet per a vosaltres.

Mestra: Voleu que obrim el paquet?

Xics: Síííí!

Proven d'obrir el paquet de diferents maneres però no s'obre, i la mestra se n'adona que hi ha una nota.

Mestra: Mireu nens, hi ha una nota!

A veure que hi diu?

"Per obrir aquest paquet hem d'aprendre aquesta cançó:

Som, som, som

els cavallers, llers, llers,

i el que no diga res

no té dret al sarronet,

i el que no diga res,

no té dret a ser valent.

Atenció cavallers,

una mà entra en acció...

l'altra mà entra en acció..."

(a continuació: els peus....)

Joc tradicional de la Franja

La mestra ensenya la cançó als nens, i quan l'han apresada obre el paquet. Dins hi ha les instruccions per aprendre aquest joc i unes pólvores màgiques.

A partir de les instruccions, la mestra ensenya als nens a jugar a aquest joc tradicional. Les pólvores màgiques s'utilitzaran per:

- Aprendre més de pressa el joc.
- Creïxer.
- Ser més forts..

Cada mestra que esculla el poder d'aquestes pólvores que més li interessa d'aplicar.

Quadern de l'alumne

- Expressió oral i dibuix (fitxa núm. 1).
- Expressió oral i creativitat (fitxa núm. 2).
- Memorització, expressió i creativitat (fitxa núm. 3).

Josepet on és?

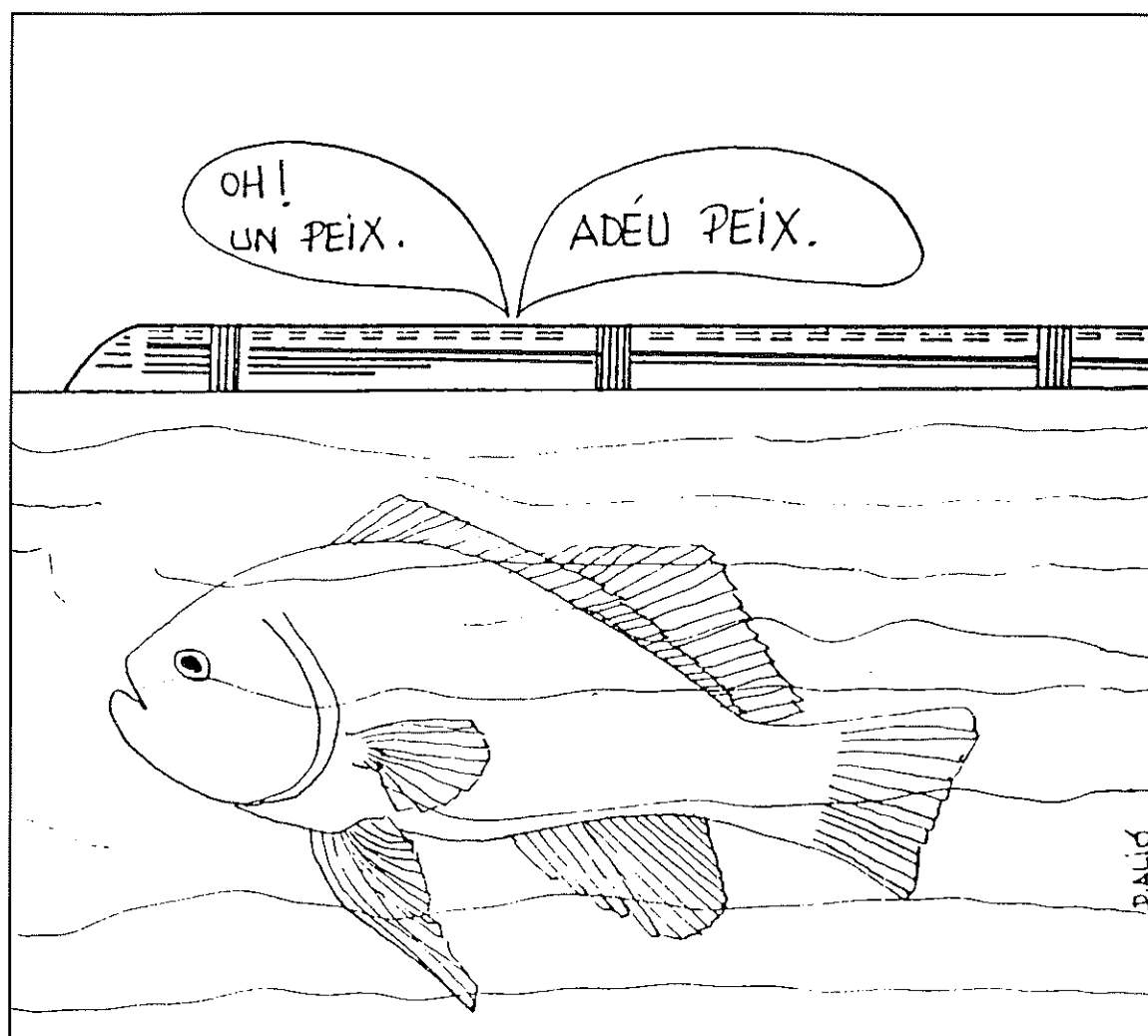
El follet del bosc

Som, som, som

els cavallers, llers, llers,
i el que no diga res
no té dret al sarronet,
i el que no diga res
no té dret a ser valent.

Atenció cavallers,
una mà entra en acció...
l'altra mà entra en acció...

Joc tradicional de la Franja

Una passejada per la platja

Fil argumental

Els xiquets i la mestra fan una excursió a la platja, es banyen, juguen amb l'arena, i d'una manera lúdica i vivencial adquireixen el vocabulari específic.

Material

- Els titelles penja-robes del Josepet i la Marieta.
- Una motxilla.
- Galleda, pala, rasclet...
- Algun objecte que puga agafar la gavina.

Exposició

Tots els xiquets s'asseuen en rotllana, i la mestra els pregunta:

Mestra: Voleu anar d'excursió?

Xiquets: Síííí....

Ens llavem, ens vestim, esmorzem, preparem la motxilla.

Mestra: Voleu que vinga en Josepet i la Marieta?

Xiquets: Síííí....

Mestra: cridem-los!

Xiquets: Josepet, Marieta veniu!

Xiquets: Josepet, Marieta veniu! Anirem d'excursió.

La mestra dona en Josepet a un xic/a i a la Marieta a un altre/a.

Quan arriben a la platja diem:

Xiquets i Mestra: Oh! Quanta aigua!

Mestra: Escoltem i fem el soroll de les onades.

Mestra i xiquets: Xuuuuum! Xuuuuum!

En Josepet diu una cosa a l'orella a la mestra: "Vull jugar amb l'arena".

Mestra: Que dius Josepet? Que vols jugar amb l'arena?

Mestra: Voleu jugar vosaltres amb l'arena?

Xiquets: Síííí...

Mestra: Agafem les motxilles i traiem les coses que hi portem dins; a la vegada que diem el seu nom en veu alta: Una galleta o ferrada, una pala, un rasclet...

La mestra pregunta a cada xiquet que vol fer:

Xiquet: Un flam!

Xiquet: Un pont!

Xiquet: Una piscina!

(Es normal que els xiquets davant d'aquestes preguntes responguen en català o castellà, la mestra haurà de repetir les seues aportacions en català).

Mestra: Us voleu banyar?

Xiquets: Síííí

Mestra: Ens posem a l'aigua?

Xiquets: Síííí

Mestra: Us ensenyaré una cançó per nedar millor.

"Xip, xap, tots a l'aigua (bis)

xip-xap xip-xap

tots volem venir a nadar".

(Utilitzarem diferents recursos per aprendre la cançó, més fort, més fluix, més a poc a poc, per grups... Quan tots l'hagen apresada ens posem a l'aigua.)

Mestra: Ens posem a l'aigua.

Xiquets: "Xip-xap...."

(La mestra prèviament haurà preparat unes quantes taules juntes que faran de barca).

Mestra: Mireu un vaixell!

Hi voleu pujar?

Xiquets: Síííí. Sí, hi volem pujar.

Mestra: Upala! Amunt!

Xiquets: Upala! Amunt!

Mestra: Remem! Vinga!

Mestra i xiquets: Hop! hop! hop!

(Quan ja han remat força.)

Mestra: Voleu pescar?

Xiquets: Síííí....

Mestra: Agafem la canya!

Mestra: Tirem l'ham a l'aigua!

Xiquets i Mestra: Zim.....xop!

(Anem pescant peixos diferents, un lluç, un pop, una sardina...Cada vegada que en pesquem un diem:

– Oh, una sardina.

Amunt! Ja la tenim!

o bé

– Oh! Un lluç

Amunt! Ja el tinc!

Despres d'haver pescat alguns peixos en Josepet cau a l'aigua.

Mestra: En Josepet a l'aigua!

Li tirem una corda!

Xiquets i Mestra: Agafa't fort a la corda! Agafa't (diverses vegades).

Mestra: L'estirem i el pugem al vaixell.

Xiquets: Estirem! Estirem! (fan l'acció d'estirar).

Visca! L'hem salvat!

Al cap d'un temps veuen un vol de gavines, i una agafa un objecte d'un xiquet (la visera, el mocador)...

Xiquets: Gavina, torna la visera al Pere!

(La gavina no els sent, i li ho diuen més fort ...finalment la gavina deixa caure la visera dins del vaixell i se'n va.

Mestra i xiquets: Adéu gavina! Adéu gavina voladora!

Agafem la visera i dins hi ha un paquet amb un missatge. La mestra el llegeix:

"Obriu el paquet i dins hi trobareu uns xiclets màgics"

Mestra: Quina sort! Xiclets màgics"

Qui en vol?

Xiquets: Jo, jo, jo...

Mestra: Tots els que en vulguen han de dir:

"Senyoreta, d'aquest xiclet
jo en voldria un bocinet".

Cada xiquet quan té el seu tros de xiclet màgic a la boca, s'asseu al vaixell, tanquen els ulls, compten fins a 10 i... quan han acabat de comptar fins a deu, obren els ulls i ja estan a la classe!
Visca!

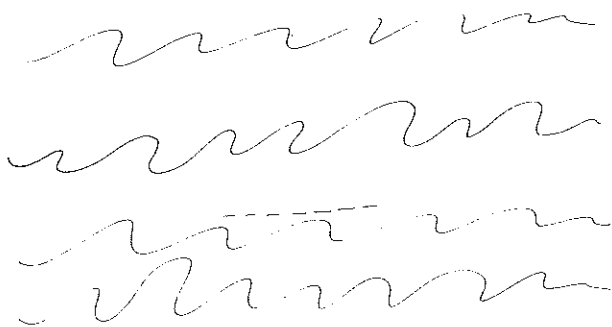
Quadern de l'alumne

- Expressió oral i dibuix (fitxa núm. 1).
- Punxar i retallar (fitxa núm. 2).
- Coordinació visió-motora, expressió oral i plàstica (fitxa núm. 3).
- Expressió oral, classificar i pintar (fitxa núm. 4).

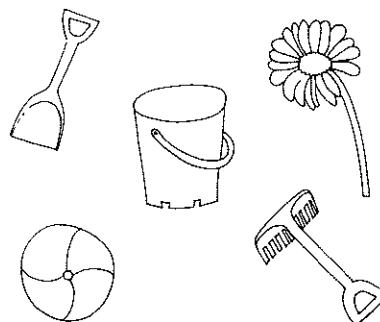
Juguem a l'arena

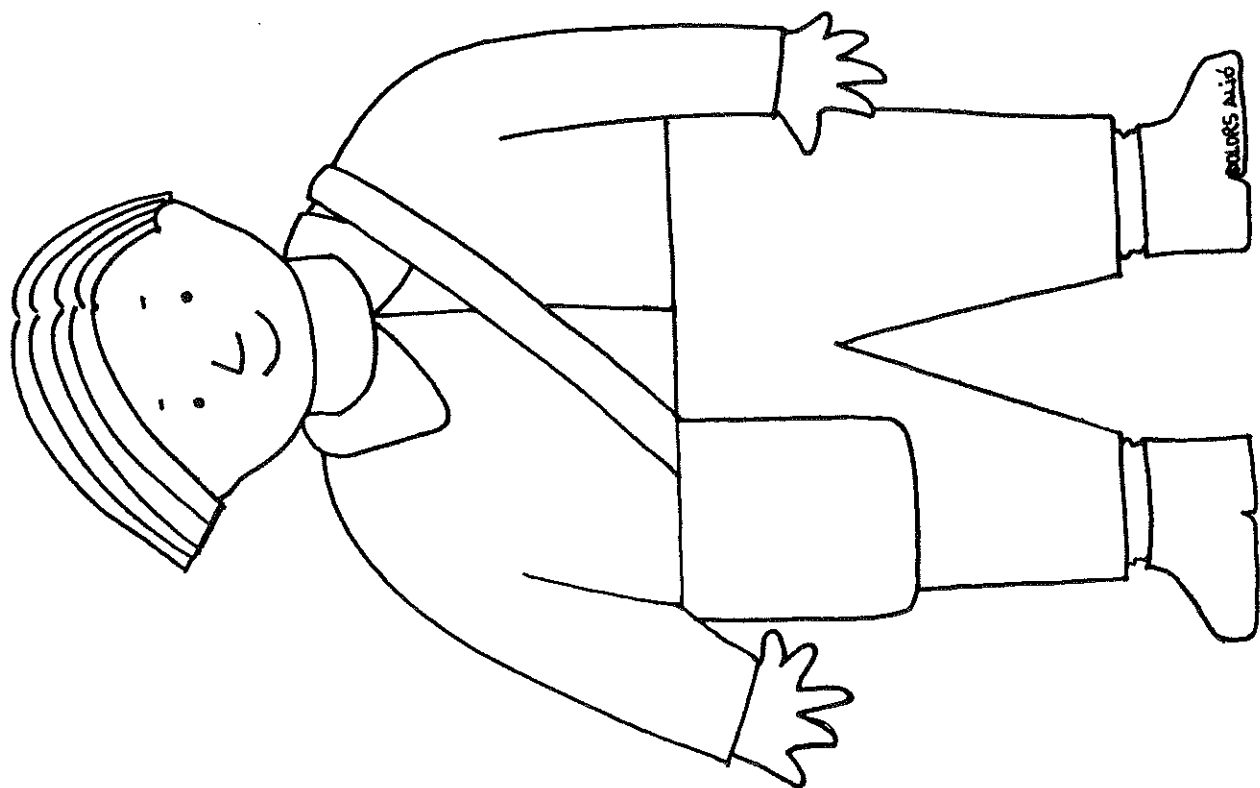
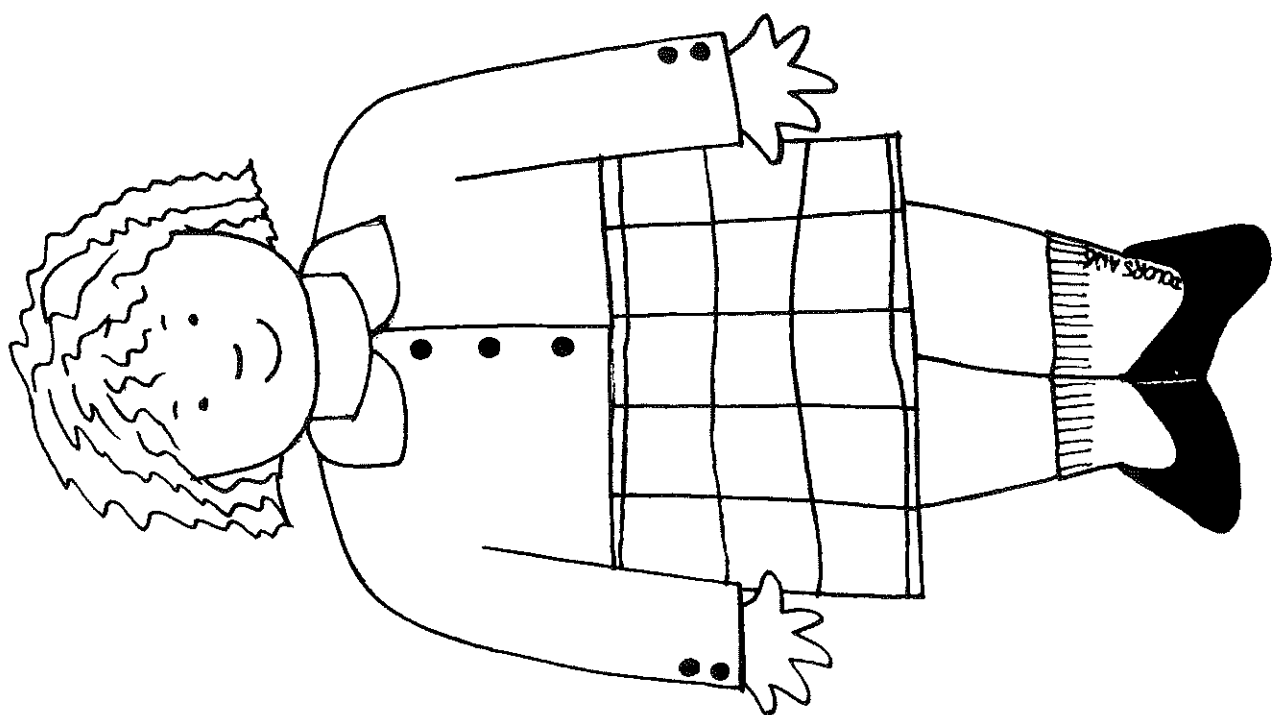
Anem en barca

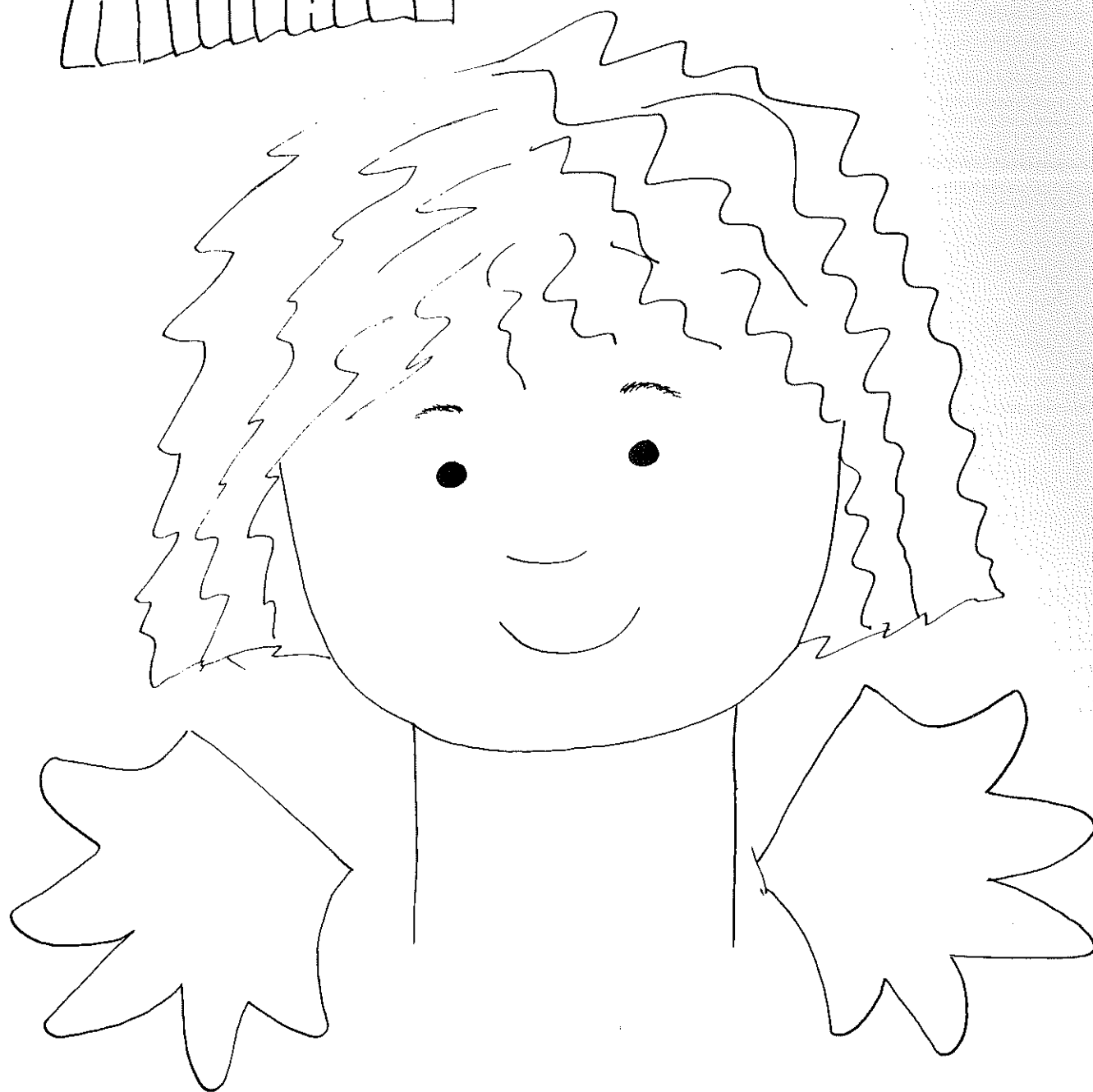
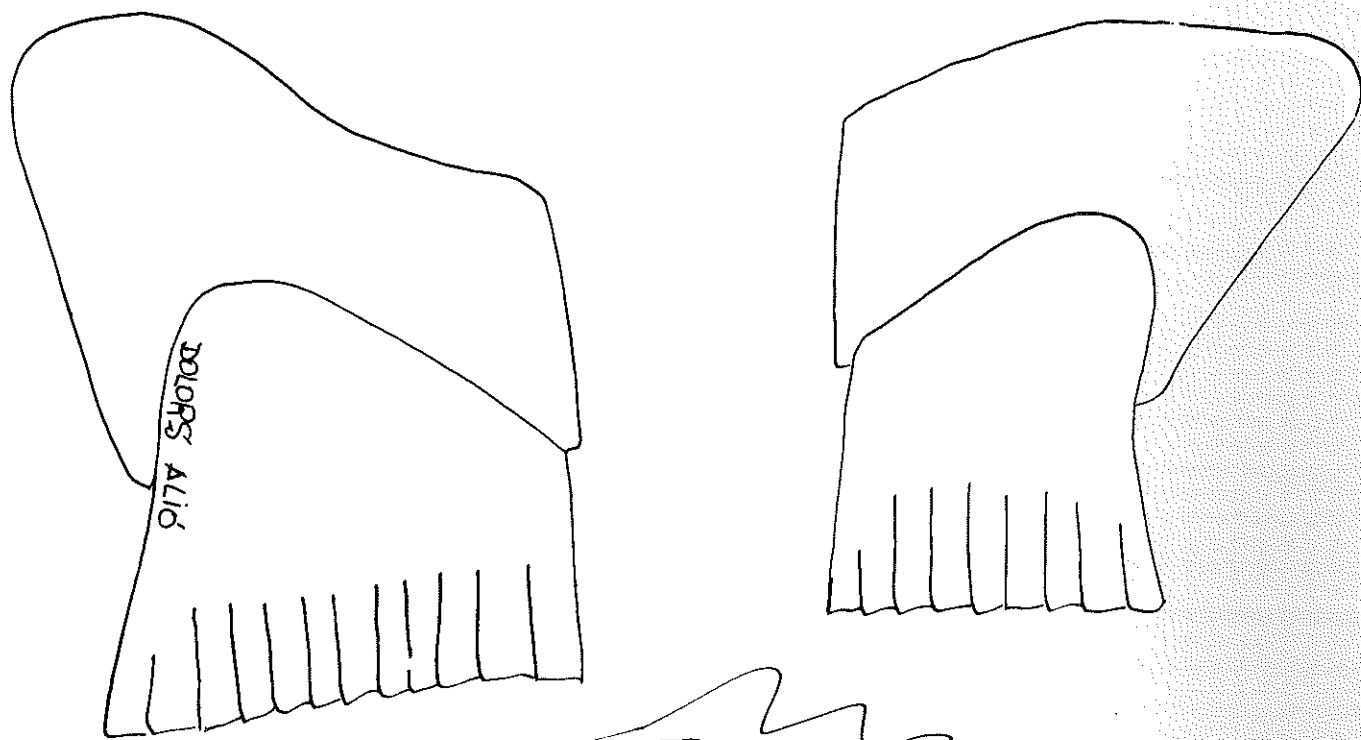

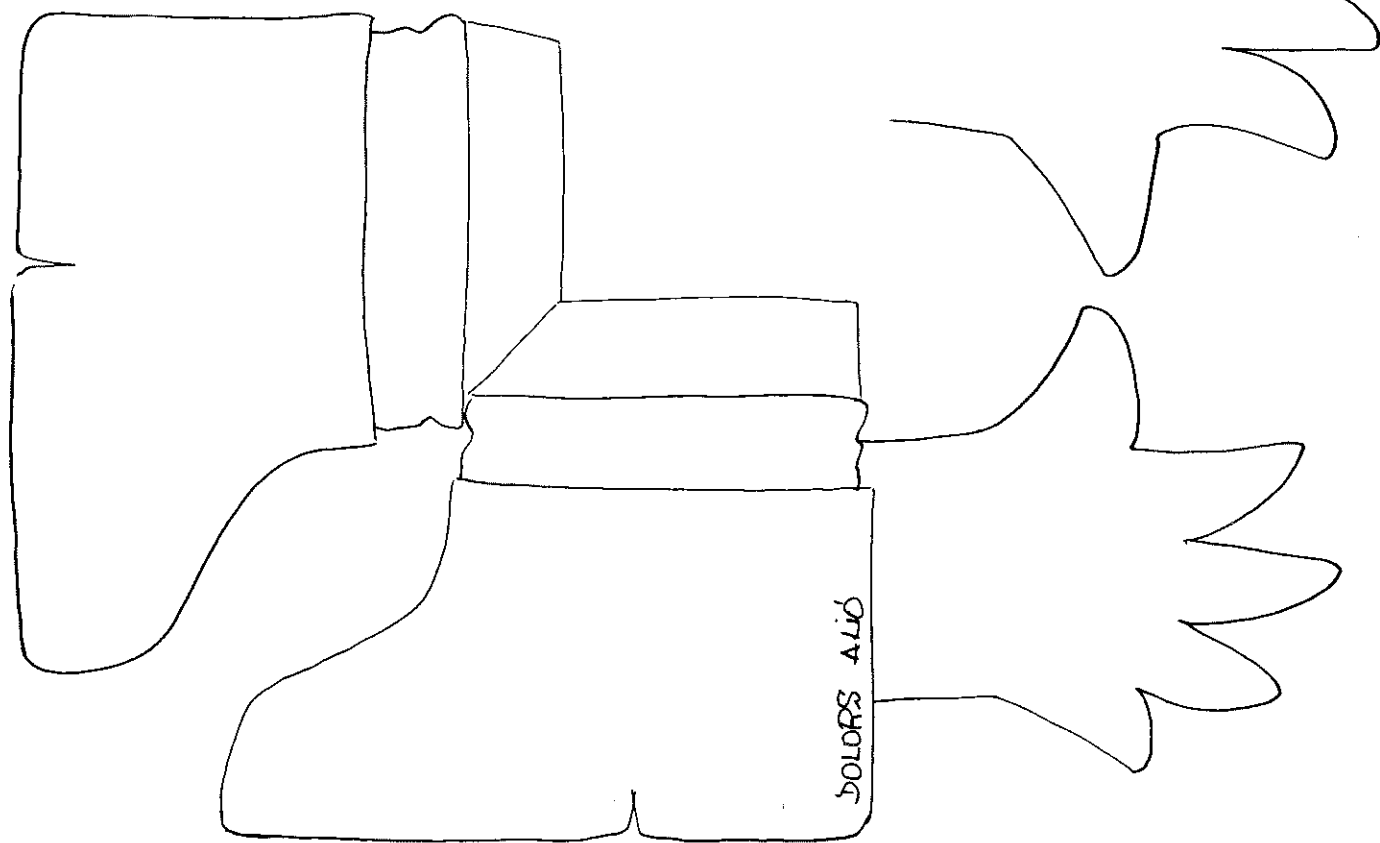
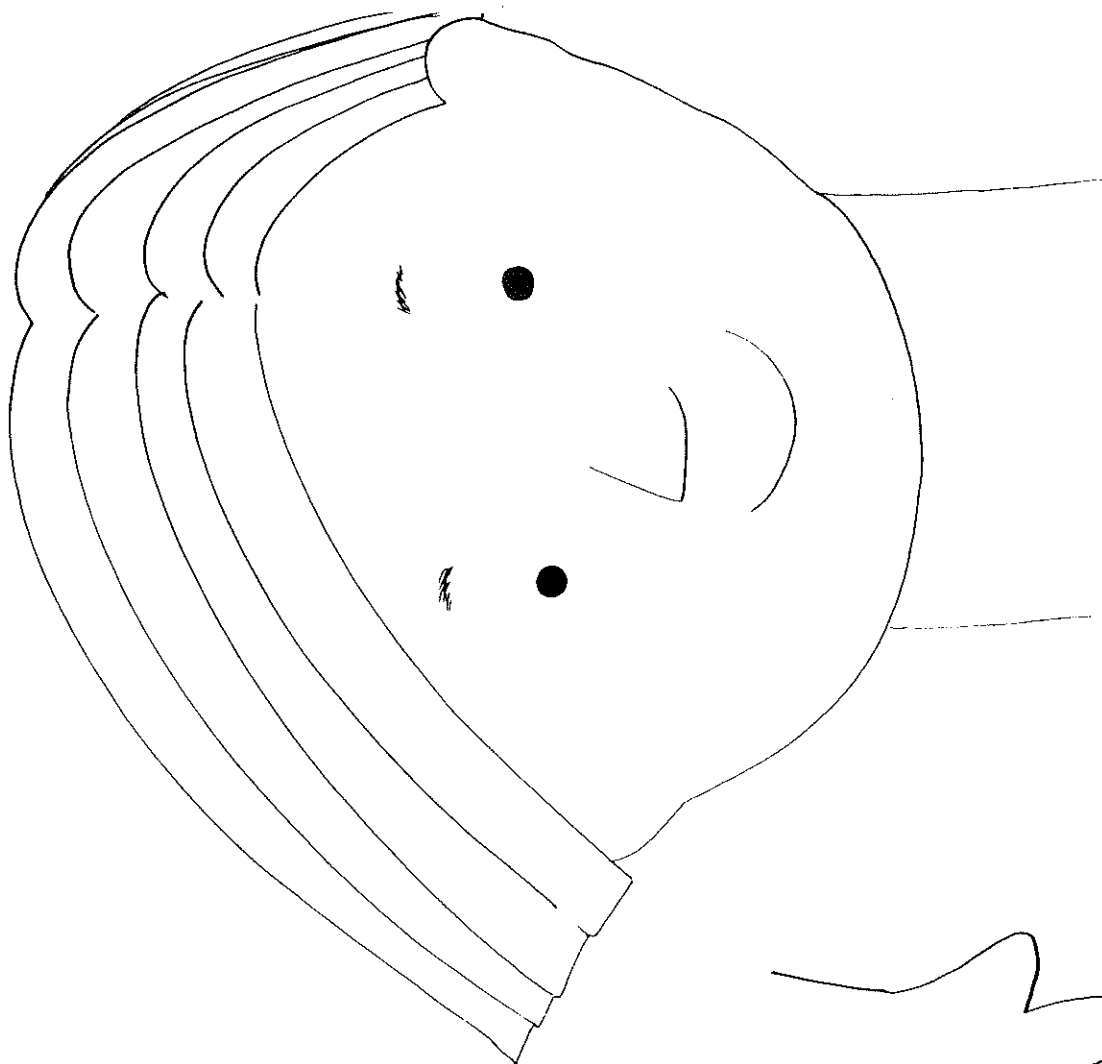
Que necessites per fer un castell?

Annex

Bibliografia

- ARENAS, J. *Catalunya, escola i llengua*. Col·lecció Nadal. 1987.
- ARENAS, J. *Llengua i educació a la Catalunya d'avui*. La llar del llibre. 1990.
- ARTIGAL, J. *La Immersió a Catalunya*. Editorial EUMO. 1988.
- ARTIGAL, J. i d'altres. *Com fer descobrir una nova llengua*. Editorial EUMO. 1984.
- BRUNER, J. *Acción, Pensamiento y lenguaje*. Alianza Sociología. 1984.
- BRUNER, J. *La parla dels infants*. Editorial EUMO. 1983.
- CHAUVELL, J. *L'Home de França*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1986.
- CLARAMUNT, T. Contalles. *Així parlem a les comarques de la Franja*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1985.
- DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. Generalitat de Catalunya. *Disseny Curricular Educació Infantil*. 1988.
- DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. Generalitat de Catalunya. *Orientacions i programes. L'Educació a la llar d'infants i al parvulari*. 1989.
- GALAN, J. *Les cançons de la nostra gent*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación y M.E.C., Dirección Provincial de Zaragoza. 1993.
- LOMBARTE, D. *Pena-roja i Vallibona, pobles germans*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1987.
- LOMBARTE, D. *Romanços de racó de foc i poemes de vida i mort*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1987.
- LOMBARTE, D. *Romanços mai contats. Boires i borrim*s. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1995.
- QUINTANA, A. *La nostra llengua. Gramàtica de llengua catalana*. Colecció Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1984.
- QUINTANA, A. Lo Molinar. *Literatura popular catalana del Matarranya i Menquins*. 1. *Narrativa i Teatre*. Col·lecció Lo Trill. Instituto de Estudios Turolenses, Associació Cultural del Matarranya i Carrutxa. 1995.

- SEMINARI PERMANENT DE LLENGUA CATALANA. *Jocs tradicionals de la Franja d'Aragó*. Pla de recuperació de jocs. Curs 1993-94. (Sin publicar).
- SEMINARI PERMANENT DE LLENGUA CATALANA. *Sac de paraules: vocabulari escolar del català parlat a la Franja*. Colección Temas Educativos. Gobierno de Aragón, Departamento de Educación y Cultura. 1995.
- TRIADO, C. *Els inicis del llenguatge*. La Llar del Llibre. 1990.
- VIDIELLA, S. *Converses sobre coses passades i presents de la vila de Calaceit*. Colección Pa de Casa/Literaturas de Aragón. Diputación General de Aragón, Departamento de Cultura y Educación. 1984.
- VILA, I. Vigotski: *La meditació semiòtica de la ment*. Editorial EUMO. 1987.
- VOLTAS, M. i d'altres. *La Immersió Lingüística al parvulari*. Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament. 1989.

 **GOBIERNO
DE ARAGON**

ISBN 84-7753-657-0

9 788477 536574